

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . 26.—
 za en mesec . . . 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 30.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . 24.—
 za en mesec . . . 2.—
 V upravi preložen mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

Inserati:
 Enostolpna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavila, osumitnice itd.:
 enostolpna petstvarsta po 2 v lin.
Poslano:
 enostolpna petstvarsta po 40 v lin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vesni rod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bozn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Kranjska dežela in Bolgarija.

V včerajšnji seji dežel. odbora je deželni glavar dr. Šušteršič izrazil zadovoljstvo Kranjske dežele nad tem, da se je slovanska Bolgarija pridružila osrednjim silam in ojačila naše zmagovalne armade. Pozdravljamo našo najmlajšo zaveznico, junško Bolgarijo in ji iskreno čestitamo

na dosedanjih sijajnih vojnih uspehih! V izraz odkritosrčnih simpatij je predlagal deželni glavar prispevek 5000 K iz deželnih sredstev za bolgarski Rdeči križ.

Deželni odbor je predlogu soglasno pritrdil.

Goriško območje v ognju.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

V Gorici, 23. okt. 1915.

Že dolgo je bil mir pri nas. Od julija ni bilo ne na Kalvariji, ne v Gorici in v Oslavju nič posebnega; na Sabotinu pa že od maja in junija. Pa se je početkom tega meseca pričelo po Gorici govoriti, da se tam za fronto nekaj pripravlja. Laški dezerterji so baje izpovedali, da pričnejo Italijani veliko ofenzivo okoli 15. oktobra. Prišel je 15. oktober, a ni bilo nič. Zopet so dezerterji pripovedovali, da laška vojska ofenzive ni mogla še pričeti, ker je bilo baje premalo rezerv pripravljenih v ozadju, gotovo pa ima velika ofenziva pričeti 25. t. m. Mislili smo že, da so to samo govorice, ki ne zaslužijo nobene vere. Kolikokrat so se vendar že dogajale take napovedi, a je ostalo vse le pri besedah!

Prejšnji ponedeljek, 18. t. m., pa nas je prepričal, da se gre zopet enkrat za res. Uradni telegrami torka, 19. t. m., so javili svetu, ponedeljek, dan prej, je pričela italijanska artiljerija silovito delovati na celi soški fronti od Krna do morja. Besedo »silovito« je treba poudariti, kajti delovanje je bilo res silovito. Kakor nam isti uradni telegrami javijo, se je enako silovito delovanje otvorilo oziroma z novimi močmi nadaljevalo tudi od strani Francozov in Angležev proti Nemcem na zapadu, od strani Rusov proti nam v Galiciji, vse pa je v zvezi z našim in bolgarskim prodorom v Srbijo. Boji ob Soči so torej le majhen del v ogromnih bojih, ki se vršijo sedaj v Evropi. Strašna, grozno-veličastna slika nam stopa tukaj pred oči. Boji ob goriškem območju v soški fronti so samo neznatna epizoda na ti ogromni sliki, kjer smrtni angelji kosijo in morijo brez prestanka.

Ostanimo pri epizodi ob goriškem območju in skušajmo doznati njene posamezne poteze, v kolikor se dajo spoznati iz mesta, ki je vsekako bojni črti sami bliže, kakor je drugače vojni dopisniki po poklicu smejo ali morejo zavzemati. Tu smo v mestu, iz katerega lahko vedno gledamo na pozicije, ki jih naši in ki jih Lah zavzemajo. Saj so bile te pozicije že v drugih listih opisane. Toda od tukaj vidiš prav razločno z daljnogledom zavarovana pota, ki služijo Lahom, vidiš tudi njih strelne järke; vidiš dalje tisto hudournikovo strugo, ki loči njih pozicije od naših, imaš torej podoba pred seboj, ki tvori v naravi naravnost del bojnega polja samega. Tudi tu so prejšnji ponedeljek opoldne otvorili Lah oženj s svojo težko artiljerijo.

Treba je biti v ulicah, ki vodijo iz mesta proti Soči ali Solkanu, da moreš slišati oziroma gledati, kako se to vrši. Po ulicah v mestu ne opaziš skoraj prav ničesar. Promet in rotanje vozov je vendar skoraj povsod v mestu tako velik, da preslišiš vse, kar se ob soški fronti godi. Lah so pričeli streljati hkratu na Kalvariji, v Grojni, v Oslavju, ob Pevmici, na Sabotinu. Tu se niso mogli gledati učinki sovražnikovega obstreljevanja. Pač pa so se lahko gledali ob sabotinskem pobočju. Takoj si vedel, sovražnik hoče zrušiti in razbiti naša žična omrežja, naše strelne järke, naša kritja, naša pota, z eno besedo vse pozicije, ki so našim vojakom v zavetju in brambo.

Prihajale so tja ogromne granate. Gore dima so sikale na zadetih mestih iz skalnatih tal in se širile in vzdigale v zraku na vse strani. Sedaj so padale granate nižje, sedaj višje na pobočju; sedaj bolj v ozadju, sedaj bolj spredaj. To je šlo zapo-

redoma in brez prestanka. Po približno 20 sekundah pa je prihajal po vsakem padcu granate grom na tvoja ušesa; kakor bi se zemlja stresla; hreščeče je udarjal in silovito; zdelo se ti je, zemeljske plasti se dvigajo in telebajo z vso silo na prejšnja mesta nazaj. Gore dima pa so bile sedaj bele, sedaj črnošive, sedaj pomešane z belo in črnosivo barvo; sempatja se je pokazal kakor ognjen jezik iz njih, ki je pa takoj zopet spuhel in se umaknil iz istega mesta ven sikajočim žarom belkastega, rdečkastega, sivga in črnega dima. Tako je šlo zaporedoma; gromu iz sabotinskega pobočja se je pridružil grom od Oslavja, Grojne in Kalvarije; vse skupaj pa je tvorilo koncert, grozno-veličasten, kjer se je treslo ozračje in se ti je zdelo, da se i zemlja trese pod teboj; ni ga mogoče opisati; treba ga je slišati.

Tako je trajalo ves ponedeljek popoldne do mraka; potem je zopet trajalo ves torek, vso sredo, ves četrtek in ves petek in traja še vedno vsak dan od zjutraj do večera. Mesto samo ni obstreljevano. Sempatja prihajajo pa vseeno šrapneli in granatni strelji tudi nad nje, a kakor se zdi, bolj tako tja, vendar brez gotovega smotra; bolj radi tega, da bi se ljudje ponlašili ali sroznali, kako blizu je sovražnik in kako lahko mu je priti do mesta. Toda ljudstvo se za sovražnikove napade in njegovo bombardiranje popolnoma nič ne briga, da bi se dalo radi tega zbežati. Zanimajo se gotovo vsak za obstreljevanje, a vsak je tudi prepričan, da bo Lah od naših vrlih vojakov zopet kakor po navadi krvavih glavami vržen nazaj in da Gorice nikdar imel ne bo! Sicer se pa lahko zgodi, da sovražni strelji sempatja koga zadenejo. Treba paziti; ljudje to vedo, drugače pa navzlic temu precej resignirano sprejemajo novice, tu ali tu se je nesreča zgodila. Spada pač vse to k vojski, in enkrat itak mora vsako umreti. Dogajajo se čudoviti slučajni rešitve v neposredni bližini smrti; a imamo čudne slučaje smrti same. Prejšnjo soboto, 16. t. m., je solkanski pismonoša F. Tomažič šel iz Gorice z vso naglico s košesom proti domu. Na košesu me vendar granata nikdar ne more zadeti, si je mislil. Pride na Kartarjevo trg; tam zadaj za števranom se sproži strel in že je od zapada tukaj sovražna granata, ki zadene od strani Tomažiča, ko drvi z vso naglico s košesom naprej. Zadene ga v truplo in mu je raztrga ter ga vrže na tla. da je bil že par minut potem mrtev na tleh. Košesu pa se ničesar ni zgodilo! Ni-li to čudovit slučaj smrti? Res, človek prav nič ne ve, kje ga čaka smrt. Prejšnji četrtek zvečer sem šel radi opravkov skozi mesto. Kar privrši šrapnel skozi ozračje in se štirje drug za drugim z besnim treskom in velikim bliskom razpočijo nad mojo glavo v zraku. K sreči so se razpršili okoli 150 m visoko in so se kroglice in drobci v smeri strela razlili naprej čez hiše in vrte. Nesreče ni bilo nikjer nobene. Kaj bi pa bilo, če bi se razpočili nižje in nad ulicami, ki so vse žive ljudi?

Tudi sovražni aeroplani prihajajo nad mesto in skušajo to in ono krog njega in naprej od njega izslediti. Pojavljajo se dan za dnevom, zjutraj, opoldne, pa tudi proti večeru. Prejšnji torek zjutraj so se pokazali kar štirje s francoskimi barvami spodaj. Šli so preko Gorice proti Ajševici, kjer so metali bombe dol. Eksplozije so se z veliko silo in močnim šumom slišale tudi v Gorici. Potem so se vračali; medtem pa so že naši topovi naperili svoje

strele proti njim. Tako je bilo pokanje in gromenje na vseh straneh, v zraku, ob fronti in še bombe. Pa tudi naši aeroplani se vzdigujejo. Zelo lahko jih je razločevati od francoskih in laških. Manjši so, imajo trikotno obliko pri krmilu ter so na spodnjih straneh svojih kril zaznamenovani s črnim križem, poleg tega jim plapolajo od krmila nazaj zastavica rdeče-belo-rdeča. Visoko gori v ozračju se dvigajo, da jih niti od daleč ne more doseči noben sovražni strel ter plavajo skozi prozorni kristalnočisti vzduh ob fronti gori in doli, da jim nobena sovražnikova kretanja ne more uiti. To se vrši vsak dan, dopoldne in popoldne. Čudovito življenje v zravnem prostoru nad Gorico! Četrtek takoj popoldne se je zopet pokazal sovražni aeroplan z italijanskimi barvami. Opazilo se je, kako je dajal znamenja svojim. Napravil je spiralo oziroma krog s prav majhnim premerom. To je bilo znamenje. Potem je plul naprej in pričel metati bombe na različnih mestih. Kakor srebne kapljice, ki padajo v solnčnih žarkih navzdol, so se zdele od daleč; drugo za drugo so letele in se na tleh razpočile, kar je javilo gromovito treskanje.

Prejšnji četrtek dopoldne krog enajste ure so sovražni strelji vžgali suho travo in razno grmičevje na sabotinski planoti. Začel se je dvigati dim tu in tam. Poznało se je, da je gori zelo vetrno, kajti dim se je valil sedaj na desno, potem na levo; sedaj se je stiskal k tlom, potem se dvigal v obliki velikanskega stožca z ogromnim talnim premerom visoko, visoko v zrak. Zdelo se je, da se je gora odprla in da je pričela oženj in dim bruhati proti nebu. Predstavimo si sliko! Gromenje topov ob fronti; padanje in eksplodiranje granat ob sabotinskem pobočju; sovražni aeroplan v zraku; šrapneli strelji, s katerimi ga naši zasledujemo; njih pokanje visoko gori nad nami; poleg tega eksplodiranje bomb na tleh; tam v ozadju pa Sabotin, pokrit z ognjem in pošiljajoč proti nebu velikanske sile črnosivega dima. Bili so res prizori, ki so nam v vsi veličastnosti boj postavili naravnost pred oči. Gorelo je celo popoldne in še naprej do približno 11. ure ponoči. V noči je postal prizor na gori še bolj veličasten. Oženj se je kazal na petih, šestih mestih v dolgih vijugastih črtah, ki so se kakor prav tolike ogromne ognjene kače zvijale in bruhalo plamenast dim sedaj visoko v zrak, sedaj v dolino ali navzgor ali na desno in levo. Po celi Furlaniji, po celem gorskem Krnu in celi vipavski dolini se je videla ognjena gora v tihi mesečni noči in naznanjala: Tu je oženj; tu vojska, boj na življenje in smrt! Danes pa se sliši, da se širijo glasovi po Italiji in krog in krog: Gorica je v plamenih, Gorica gori! — O ne, Gorica ne gori, Gorica je taka kot prej, Gorica je le ob bojni črti in ognjeni.

Ko to pišem, divja boj nad Podsabotinom v vsi svoji ljutosti. A Lah ne bo uspel. Poskušal je že, kakor je tudi uradna brzojavka povedala, torek zvečer, poskušal prav tam sredo in četrtek popoldne, poskušal na Kalvariji in v Oslavju včeraj, poskušal danes zjutraj nad Pod-

sabotinom in poskuša z vso ljutostjo pravkar sedaj. A ni uspel in ne bo uspel. Včeraj so pripovedovali vojaki, ki so se bili predvčeranjem boja udeležili, da leže ob sabotinskem pobočju že celi kupi mrtvih laških vojakov. Je pa nekaj groznega gledati na tista mesta, kjer se boj vrši. Tu zvečine vtihnijo granate. Delajo le šrapneli, ki prihajajo od naše in laške strani brez prestanka na bojno pozorišče. Ne prestano gromenje in bobnenje polni ozračje od topov, ki se sprožajo, in od strelav, ki eksplodirajo. Naši vstajajo kakor iz zemlje, blizu in daleč, vse oživi, vse med gromom in bobnenjem oznanja: Mi smo na straži! In pošiljajo svoje strele tja na pota in ceste in steze in kraje, po katerih hiti sovražnik proti našim postojankam naprej. Tu pokajo puške, odmevajo glasovi strojníc in nad vso krajino se vzdigujejo oblaki sivga dima, ki ga veter podi gor in dol povsod okrog. A tudi sovražnik ne miruje; tudi njegovi topovi se sprožajo in pošiljajo svoje strele na vsa ona mesta, glede katerih misli, da so po naših zasledena ali da po njih prihajajo naši svojim na pomoč. Tako pokajo sovražni šrapneli preko celega sabotinskega hriba, ob Soči in na južni strani in na prelazu zapadno od vrha. Sempatja pa nam gora dima, ki sikne tu iz kraškega rebra tam iz grmičevja, izdaja veliko granato, ki jo je sovražnik poslal na one točke, kjer misli, da so krite naše baterije. Tako gre sempatja nad bojnim pozoriščem v ognju in dimu. Potem pa vtihnje vse; čez dvajset minut, čez pol ure zavlada zopet mir; kakor da bi se hoteli oddihniti! Ti pa se sedaj zaveš, da je boj zopet pri koncu in da so naši prav gotovo zmagovito zavrnili sovražni napad! Misli pa se ti ustavijo pri mrtvih, umirajočih in ranjenih, ki pokriva bojno pozorišče.

Tudi ponoči ni miru. Tudi tu gromijo topovi v mirno noč, bolj poredkoma sicer in raditega, da motijo sovražnika pri delu in ga utrujajo, jemljajoč mu nočni počitek. Bliski se kažejo nad Kalvarijo, čez nekaj sekund pa ti udari grom na ušesa; bliski se kažejo tudi nad pozicijami, ki jih Lah ima ali na katerih zbira svoje moči. Boj je brez miru in prestanka. In potem se prav pošastno bliža in dviga silna svetloba, ki izhaja od žarometov, in se giblje sedaj počasi, sedaj hitreje na desno in levo; sedaj naglova preneha, pa se zopet pokaže, da se širi in širi, kakor da bi v tvoje globine hotela prodreti in ti preiskati in videti vse, kar imaš. Tako prihajajo od daleč iz sovražniškega ozemlja na Kalvarijo, Oslavje in Sabotin; pa prav tako gre zopet od naše strani globoko dol v Furlanijo in Brda, da vidi in dobi, kar ji stoji nasproti.

Tako je vsaki dan, tako je vsako noč. Od 18. oktobra dalje naprestano tako! Prejšnji ponedeljek so francoski aeroplani z bombami poslali dol tudi lističe s pozivom, naj bo ljudstvo v mestu mirno; dne 25. oktobra bodo Lah v Gorici! Ljudstvo je res mirno; a je mirno radi tega, ker ve, da Lah ne bo v Gorici ne 25. oktobra, ne tudi drugič, kdaj!

„Glavna posojilnica“ in „Kreditna zadruga“.

V torek, 26. oktobra se je vršil v Ljubljani občni zbor »Kreditne zadruge«, katere namen je sanirati člane »Glavne posojilnice«. Načelstvo je podalo na občnem zboru naslednje poročilo:

Današnji občni zbor je sklicalo načelstvo na zahtevo državnega nadzorstva. Država je dovolila za plačilo obresti od dolga, ki ga je napravila zadruga pri »Kranjski deželni banki« za sedaj subvencijo v znesku 20.000 K, katero je izplačalo deloma c. kr. ministrstvo za javna dela, deloma pa c. kr. poljedelsko ministrstvo. Vsled tega pa si je država pridržala vrhovno nadzorstvo nad delovanjem zadruge, to nadzorstvo je poverjeno oddelku za obrtne zadeve pri c. kr. ministrstvu za javna dela.

Predstojnik tega oddelka, ministerjalnik tajnik Karl Rehling, je vsled tega revidiral zadrugo poslovanje od 10. do vste-

tega 14. septembra 1915, t. j. pet dni. Pregledal je vse blagajnično gibanje, vse priloge ter dokazila in izplačil, zadržane akte in knjige ter sploh vse zadrž. delovanje od pričelka do dneva revizije. Konstatiram, da je našel vse v redu, kar dokazuje tozadevno revizijsko poročilo, ki se v tem pogledu sledeče glasi:

»Schliesslich stellt die k. k. Dienststelle für gewerbliche Kreditangelegenheiten mit besonderer Befriedigung fest, dass gelegentlich der durchgeführten Prüfung der gesamten bisherigen Gebarung sich kein Anstand ergab und dass auch die sonstige Organisation in jeder Hinsicht in Ordnung befunden worden ist.«

Ob koncu revizije pa je stavil razne zahteve, katere mora sprejeti nalašč v ta namen sklicani občni zbor zadružnikov.

Predno preidem k predlogom, ki jih bo zaradi tega stavilo načelstvo, se mi dozdeva umestno, da Vam podam kratko sliko sedanjega sanacijskega stanja ter kratek pregled dosedanjega zadrugnega delovanja.

Brezupen položaj, v katerem se je nahajala sanacijska zadeva »Glavne posojilnice« koncem l. 1913., je dovela do ustanovitve nove zadruge, katere naj bi izpeljala sanacijo. Pričetkom ni bilo zaupanja, mnogi so namigavali, da je vsak poskus brezuspešen, toda s pomočjo raznih faktorjev se je zadeva spravila v pravi tir in danes lahko trdim, da je zmaga na naši strani. Pač je še nekaj ovir odstraniti, toda če smo štiri petinke odstranili, nas tudi zadnja petinka ne bo ovirala pri našem nadaljnjem delovanju.

Na l. rednem občnem zboru dne 18. aprila 1915 izvoljeno načelstvo je v seji dne 1. junija 1915 izvolilo za načelnika zopet g. Jean Schreya, njega namestnikom g. dr. Antona Šviglja. G. dr. Švigelj je prevzel to častno mesto z izrecnim pridržkom, da to velja le za čas odsotnosti prejšnjega podnačelnika gosp. Rojine. Radi popolnitve načelstva se je pozval v seji dne 12. oktobra v odbor g. Fr. Ks. Sajovic.

Od zadruženikov so doslej umrli sledeči gg.: Zorman, Gorše, Poklukar in Štrukelj, prva dva že pretečeno leto, ostala pa tekom leta.

A) Poravnalna akcija.

Od vseh vlog »Glavne posojilnice«, kojih likvidirana vrednost je znašala dne 1. januarja 1911 3.221.457 K 27 v., je »Kreditna zadruga« poravnala do 25. oktobra 1915 2.541.884 K 46 v., za poravnati je tedaj le še glavnica v znesku 679.572 K 81 v., toda tudi od tega ostanka so že podpisane poravnalne izjave od zneska 158.070 K 28 v in le znesek 521.502 K 53 v do danes še ni poravnani. Glavna upnika tega doslej neporavnane ostaka sta dve posojilnici s skupnim zneskom 317.850 K 62 v, ostanek v znesku 203.651 K 91 v je pa v privatnih rokah in sicer je glavnica v znesku 63.281 K 56 v. last raznih v Ameriki bivajočih upnikov, ostane glavnica v znesku 140.370 K 35 v pa lastnina tukajšnjih upnikov, ki se doslej še niso zglašili oziroma zglasili toda z pretirano zahtevo.

Zadruga je izplačala do 25. oktobra t. l. za poravnanje hranilnih vlog znesek 639.031 K 06 v., od zadruženikov je pa prejela na raznih prispevkih in odpravščinah do istega dne le 548.623 K 64 v, tedaj manj za 90.407 K 42 v., vsled tega je bila primorana najeti na kreditne menice posojilo v skupnem znesku 148.500 K pri »Kranjski deželni banki«.

Pri tej priliki omenim, da so razni zadruženiki še v zaostanku na raznih prispevkih in odpravščinah. Ta znesek presega vsoto 200.000 K, katero bi zadruga ravno sedaj nujno potrebovala. Upam, da se bodo ti zadruženiki sedaj zganili ter vplačali zastanke, ker v nasprotnem slučaju ne bodo, vsled zahteve državnega nadzorstva, deležni ugodnosti oprostitve iz naslova neomejenega jamstva, izvirajoče obveze.

B) Financijelno stanje zadruge dne 25. oktobra 1915.

»Kreditna zadruga« ima dne 25. oktobra 1915 sledeče dolgeve:

1. dolg pri deželni banki 148.500 K. — 2. raznim vlagateljem »Glavne posojilnice« za ostanek 30% ne kvote 123.532 K 20 v. — 3. 30% na kvota od onih vlog, za katere so že podpisane izjave 47.421 K 11 v, skupaj 319.453 K 31 v.

Tem nasproti pa ima zadruga terjatve na raznih prispevkih in odpravščinah v znesku 234.093 K 63 v in pa gotovino ter vlogo v deželni banki 44.518 K 10 v., skupaj 278.611 K 73 v., tedaj ima zadruga za 40.841 K 58 v. več dolgov kot premoženja. Če se pa vpoštevata tukaj še 30% na kvota od doslej neporavnanih vlog v znesku 156.450 K 77 v, se pokaže, da primanjkuje zadruzi še 197.292 K 35 v pokritje vseh obvez.

Ta primanjkljaj je krit z postavnim jamstvom zadruženikov, katero znaša, glasom bilance za l. 1914 354.500 K, faktično se bo pa moral pokriti iz prispevkov onih solventnih članov »Glavne posojilnice«, katerim zadruga doslej še ni odmerila prostovoljnega prispevka. Teh je približno še 90, ki bodo morali zadruzi plačati najmanj 210.000 K, če se bodo hoteli ogniti eksekucijam.

Sedaj pa preidem k zahtevam državnega nadzorstva. Državno nadzorstvo zahteva, da se garancija, ki jo je sklenil občni zbor onim članom »Glavne posojilnice«, ki jim pristoji značaj javnega uslužbenca, razširi tudi na člane zadruge same. Zadnji občni zbor dne 18. aprila t. l. je torej sklenil, da zadruga kot taka jamči onim upnikom, ki so plačali določene odpravščine za vsako škodo, ki bi jih eventualno mogla zadeti vsled določb §§ 53 in 60 zadr. zak. od konkurzne mase »Glavne posojilnice« in nje upnikov.

Taka garancija se mora raztegniti tudi na vse člane »Kreditne zadruge«, a se sme izdati le onim, ki so pred vsem že vplačali dogovorjeno deležno glavnico in določeni eventualni prispevek.

Dalje zahteva državno nadzorstvo, da se ti člani odrečejo zase in za svoje pravne naslednike pravici odpovedati in zahtevati vrnitev podpisane in vplačane deležne glavnice do izvršene popolne asanacije glede vseh terjatev »Glavne posojilnice« in končno da morajo izročiti »Kreditni zadru-

gi« kritno menico za jamstveno vsoto, za katero so itak vže po zakonu in zadrugi pravih obvezani.

Državno nadzorstvo ne zahteva nič novega, vse to bi se itak vže zgoditi moralo in je le v korist zadruženikov samih. Zadeva je zelo nujna, ker takoj, ko bo načelstvo v posesti teh izjav, bo poskušalo na pristojnih mestih doseči, da se konkurz »Glavne posojilnice« konča. »Kreditna zadruga« mora čimprej priti do pravice eksekucij nad premoženjem onih članov »Glavne posojilnice«, ki nočejo pristopiti k naši zadruzi oziroma, ki ne izpolnjujejo dolžnosti, katere so prevzeli z vstopom v našo zadrugo.

Predlogi načelstva glede spremembe pravil so bili soglasno sprejeti. V načelstvo je bil za namestnika izvoljen tovarnar Dragotin Hribar.

Tretje vojno posojilo.

Tudi tisti, ki nima dosti, podpiše lahko vsaj 25 K vojnega posojila. Pri rentni hranilnici, v poštni hranilnici si lahko kupiš delež na zakladnih listih v znesku 25, ali 50, ali 100 K.

Podpis vojnega posojila ti ne napravi mnogo potov, kajti to lahko storiš pri domačem poštnem uradu, davkarji ali hranilnici.

Kako se bo vplačevalo vojno posojilo.

Zneske do 200 K je treba plačati takoj pri prijavi. Zneske, katere so podpisali varuhi in kuratorji za svoje varovanje in še čakajo sodniške odobritve, uživajo pri poštni hranilnici to ugodnost, da jih ni treba plačati takoj pri prijavi. Plačaš pa lahko v gotovini, s čekom ali hranilno knjižico poštne hranilnice. Plačaš pa tudi lahko tako, da izročiš vložne knjižice svoje banke, hranilnice in posojilnice. Če plačaš s takimi vložnimi knjižicami, je najboljša, da podpišeš vojno posojilo pri zavodu, kjer imaš svoj denar, kajti s tem

prihraniš obilo dela in stroškov. Če pa bi imel muditi obilo časa, predno prideš do svoje hranilnice ali banke, lahko izročiš svojo hranilno knjižico kar bližnjemu poštnemu uradu, ki bo poskrbel za vplačilo.

Pri zneskih nad 200 K je treba 10% plačati takoj ob prijavi; 6. decembra 1915 in 5. januarja 1916 po 20% in ostanek dne 6. marca prihodnjega leta. Tako je omogočeno, da boš lahko poleg sedaj razpoložljive gotovine in vlog porabil za podpis tudi one zneske, katere pričakuješ v bližnjih štirih mesecih, n. pr. danes še ne prodane letine, terjatve iz sklenjenih dobavnih pogodb in kar pričakuješ od najemnine, obresti, plače, gratifikacij, taniem in drugih dohodkov.

OKROŽNICA

vsem županstvom na Kranjskem.

Dne 6. novembra poteče rok za podpisavanje tretjega vojnega posojila.

Mnoge občine so že storile svojo dolžnost in se po svojih močeh udeležile. Marsikatera občina pa se dosedaj še ni odzvala.

Vsa županstva se najodločneje pozivljajo, da izposreduje pravočasno čim večjo udeležbo občinskih zakladov pri tretjem vojnem posojilu.

Obenem naj pa vsa županstva v najobilnejši meri porabijo svoj vpliv pri imovitejših občanah, da se po možnosti udeleže iz svojih zasebnih sredstev.

Udeležba pri vojnem posojilu je čin resničnega domoljubja, je pa tudi obenem čin dobrega gospodarstva, ker nudi to posojilo nenavadne denarne udobnosti.

Slednjič se nujno priporoča, da se vsi podpis tretjega vojnega posojila izvrše pri Kranjski deželni banki v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 26. okt. 1915.

Deželni glavar: Šusteršič.

Pohod v Srbijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Vzhodno od Višegrada napreduje avstrijske čete do vrhove sovražnika proti meji. Med sovražniki so se nahajali poleg srbskih bataljonov tudi črnogorski.

V severovzhodnem kotu Srbije operirajo č. in kr. čete armade generala pl. Kövesza se bližajo zgornji Kolubari in mestu Valjevu, ki so je izpraznili Srbi pred našo konjenico.

Iz Obrenovca proti jugu odposlane avstrijske divizije so po ljutem boju iztrgale sovražniku močne postojanke na višinah južno in južnovzhodno od Lazarevca. Čete so zanočile sovražnika čez Arangelovac.

V Topoli in na višinah vzhodno od tam se avstrijske čete bojujejo.

Na obeh straneh Morave prodirajo nemške armade so se polastile višine severno od Rače, kraja Markovac in daljših srbskih postojank južnovzhodno od Petrovca.

Gorovje ob Donavi, vzhodno od Klisure je večinoma očiščeno od sovražnika. Dovedli so 3 topove, ki so jih zapustili Srbi, med njimi je en težak top.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. oktobra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Vzhodno od Višegrada se je dosegla višinska črta Suha Gora—Panoš.

Napad armad generala pl. Kövesza in pl. Gallwitz dobro napreduje.

Južno od Palanke smo zasedli severne strmine ob dolini Rača, bolj proti vzhodu smo vzeli Markovac, V. Lacle in Kučevo.

V zadnjih treh dneh smo ujeli 960 Srbov.

O armadi generala Bojadjeva ni nobenih novih poročil.

Vrhovno vojno vodstvo.

Srbsko uradno poročilo.

»Frankfurter Ztg.« (25. oktobra) pri- naša srbsko uradno poročilo 17. oktobra:

Na severni fronti je sovražnik otvoril silovit ogenj proti našim postojankam. Naše čete imajo zaseden levi breg Konjske.

Ljuto je napadal sovražnik južno od Grodske in se mu je posrečilo vzeti nek vrh južno od mesta. Naše čete stoje pri Osečini na desnem bregu Kolubare in na levem bregu Valjenice.

Na vzhodni fronti prodirajo sovražni oddelki v timoški dolini proti Kraljevem selu. Na ostalih frontah nobene izpremembe. V okolici Pirota smo odbili sovražne napde. V okolici Vlašine se nadaljujejo ljuti boji.

Francosko uradno poročilo.

Orientalska armada.

Pariz, 23. oktobra zvečer. Francoske čete se izkrcavajo v Solunu vedno z najboljšimi pogoji. Francoske čete, ki so že prekorale srbsko mejo, so že v stiku s srbskimi četami.

Osvojitev Arangelovca.

Budimpešta, 26. oktobra. Po žilavem odporu Srbov so ukorakale danes naše čete v Arangelovac. Srbi beže na cesti proti Gornjem Milanovcu in Topoli. Naši jih energično preganjajo.

Napad pri Višegradu.

Genj, 25. oktobra. »Eclair« razpravlja vznemirjen po vpadu Avstrijcev v Srbijo od Višegrada, ker se z napadom odrežejo Srbi na morju in od Črnogore. Polkovnik Roussel sodi, da je položaj Srbije obupen. Pomoč je nemogoča. Četverosporazum mora napasti Turčijo s suhega in prepustiti Macedonijo svoji usodi.

Srbski armadi grozi obkolitev.

Berolin. »8-Uhr-Blatt« poroča z ruske meje: Moskovski listi poročajo, da je srbsko vojno vodstvo pričelo pošiljati čete na zelo utrjeno črto Kraljevo—Priština, ki je zadnja in najvažnejša srbska črta. Nevarnost, da se srbska armada obkoli, je zelo velika. Vojno vodstvo mora zato odcepiti ne glede na izgube od sovražnika tiste dele armade, ki se vojskujejo na severu. Podjetje je zelo težko, ker sovražnik vedno napada. Obrambno črto Kraljevo—Priština so zadnji čas zelo močno utrdili in preskrbeli z vsemi modernimi sredstvi in jo bodo zato lahko več časa držali. Iz Bara preskrbujejo Srbe z živežem, z orožjem in s strelivom. Četverosporazum je vse ukrenil, da pošilja v Bar, kar potrebujejo Srbi. Ne dvomi se, da bodo tudi Italijani izkrcali čete v nekem albanskem pristanišču. Tudi v Črnigori nameravajo Italijani izkrcati čete; dva francoska armadna zbora odpošljejo iz Marseille na Balkan, a splošno se sodi, da bosta prišla na bojišče šele, ko bo že padla odločitev.

Pirot obkoljen.

Sofija, 26. oktobra. Trdnjava Pirot je obkoljena zdaj od vseh strani. Usoda trdnjave se mora v kratkem odločiti, ker primanjkuje branilcem živil in streliva za daljši odpor.

Prodiranje Bolgarov.

Budimpešta. Sofijski poročevalec lista »Vilag« poroča o prodiranju Bolgarov: Na jugovzhodu prodirajo bolgarske čete proti grški meji.

Armada generala Bojadjeva je zasedla Mijajlovac ob Donavi in Jabukovac. Bolgari prodirajo proti Urovici, Srbi nenehajo tu vse sile, da zadržijo Bolgare, ker morali sicer popustiti najskrajnejši med Ogrsko in Bolgarijo ležeči kot.

Tiste čete, ki prodirajo od Salaca, so došle do Krivelja Bora in do Brestovca. Med krvavimi boji prodirajo proti Liscu, kjer so iztrgale z bajonetnim napadom postojanko v višini 300 metrov na Glogovackem.

Bolgari pred Leskovcem.

Bolgari so vzeli dalje Jubadnovico, približali so se Blatici Planini in so dossegli v smeri proti Leskovcu, korakajoč ob Vlasini, Badince, kjer se nahaja južno-

vzhodni del leskovske utrjene črte. Vzeti sta bili utrdbi Sizava in Orava. Bolgarski topovi so že obstreljevali notranjo utrjeno črto Slatine (severovzhodno od Leskovca).

Podrobnosti o predoru pri Tekiji.

Bukarešt, 26. oktobra. »Dimineaca« poroča iz Turn-Severina, da gredo zvezne čete, ki so vdrle pri Tekiji čez Donavo, proti Petrovom selu. Druge čete, ki so prodrle v Kladovo, gredo potem, ko so premagale Srbe, proti Kladošini. Na nekih krajih divja ogenj, ker so bili Srbi sami zažgali skladišča živeža in streliva, da ne pride v roke sovražnikom. Največji del prebivalstva je ušel na rumunsko ozemlje, med njimi srbski častniki in vse oblasti.

Zadnji dnevi srbskega gospodstva v Skoplju.

Sofija, 26. oktobra. Iz Skoplja se poroča, da so Srbi zadnje dni zelo kruto postopali z meščanstvom. Nekateri prebivalci so bili umorjeni, drugi pohabljeni, a mnogi so bili odpeljani kot talniki v srbsko ujetništvo.

Strašni poulični boji v Skoplju.

Ko so udrli Bolgari v Skoplje, so se razvili strašni poulični boji, ki se jih je udeležilo tudi macedonsko prebivalstvo. Ko so Bolgari vkorakali v mesto, je priklopela ljutost Skopelčanov nad njih zatiralci z nevzdržljivo silo. Macedonci so planili na Srbe, ki so bežali. Končan je prvi oddelek bolgarske vojske. Glavno mesto Macedonije je osvobojeno. Bolgari so zasedli v skopeljski okolici več krajev in prodirajo proti Tetovu.

Proti Priepepu.

V smeri proti Priepepu so vzeli Bolgari Izvor in ob vznožju planine Babuna kraj Abdi paša.

Ob grško bolgarski meji.

V odseku Strumica so pridrli Bolgari s planine Belazica in so z mogočnim sunkom potisnili francoske, angleške in srbske čete čez Babrovo proti grški meji. Od tu proti zahodu ležeči železniški odsek Samokovaj obstreljujejo težki bolgarski topovi.

Obstreljevanje Dedeagača in Portolagosa.

Kodanj, 26. oktobra. Londonski listi poročajo, da zavezniško brodogradništvo obstreljuje dalje Dedeagač in Portolagos. V Dedeagaču so pričeli izkrcavati čete. Bolgari branijo mesto. Železnica med Solunom in Odrinom ne vozi.

Bolgarski vladar na bojni črti.

Sofija, 26. oktobra. Kralj Ferdinand je obiskal z obema princema bojno črto. Vojaki so ga navdušeno sprejeli in pozdravljali.

Iz bolgarskega glavnega stana.

Sofija. (Kor. ur.) Nekdanji vojni minister in ministrski predsednik general Račo Petrov je pridržen glavnemu stanu.

Albanci groze srbskemu umikanju.

Curih, 26. oktobra. Iz Soluna poročajo švicarski listi: V srbskem glavnem stanu so obupani, ker groze Albanci srbski umikalni črti. Iz Skoplja niso mogli pravočasno odpeljati velikih vojaških zalog, ki so jih zato zaplenili vse Bolgari.

Srbski beg v Rumunijo.

Bukarešt, 26. oktobra. »Dimineaca« poroča iz Turn-Severina: Srbi so izpraznili Kladovo. Prebivalci so pobegli v Rumunijo. Rumunski parnik »Severin« je pripeljal 350 beguncev iz Kladova v Turn-Severin. Srbski parnik »Takovo« in ruski parnik »Turgenjev« in Tiraspol se še nahajata pred Kladovom.

Osvoboditev naših ujetnikov v Srbiji.

Sofija, 26. oktobra. Vsled zmagonega prodiranja bolgarskih čet v Srbijo so osvobojeni mnogi avstro-ogrski državljani, ki so bili v notranji Srbiji.

Bolgarsko sobranje odgodeno.

Sofija, 26. oktobra. (K. u.) Agence Telegraphique Bulgare poroča: Sobranje, ki bi se bilo moralo po določenih ustavi zbrati pojutrišnjem, je odgodeno na 15. (28.) decembra.

Ruska pomoč Srbiji.

Stockholm, 26. oktobra. Saz nov je ob svoji zadnji avdienci pri carju izprožil naj bi Rusija izkrcala čete pri Varni in Burgasu. Izvajal je: Ko je izrazil laški vleplosanik, da Italija ne more poslati pomoči v Solun, se je Sazonov posvetoval z angleškim veleposlanikom Buhanom, ki je noravnost zahteval rusko pomoč Srbiji in ki se je skliceval na ruskega finančnega ministra Barka, ki je v Londonu izjavil, da je pomoč potrebna. Med razgovorom so padle zelo ojstre besede. Car je predložil Sazonovove nasvete načelniku generalnega štaba Aleksejevu, ki je svoičas izjavil, da velikih čet ne morejo poslati v Bolgarijo, male bi pa Bolgari uničili. Car se je končno udal, naj se pošljejo diviziji v Bolgarijo.

Pariz, 26. oktobra. (K. u.) Petit Parisien zagotavlja, da je Rusija v zadnjih dneh zagotovila zastopnikom četverosporazuma, da pomaga Rusiji po svojih močeh.

ne le na morju, marveč da pošlje tudi Srbom na vzhodno bojno črto znatno število čet na pomoč.

Sofija, 26. oktobra. Trdi se: Car je odredil, naj se pripravi 250.000 mož močna armada Srbiji na pomoč. Poveljeval naj bi ji general Davidov.

Rusi morejo Srbom poslati le malo vojakov na pomoč.

Stockholm, 26. oktobra. »Dagens« poroča iz Petrograda: Ruski generalni štab je odklonil, da bi mogel zdaj poslati 500 tisoč mož Srbiji na pomoč. Proti bolgarskim pristaniščem so odposlali le malo čet, da vzemirajo bolgarsko prebivalstvo ob bolgarskem pomorju.

Ruska poročila o bojih v Srbiji.

Berolinski »Achtuhrblatt« poroča z ruske meje: Moskovskim listom se baje poroča iz Niša, da se vrše boji na srbskih frontah z ogorčenostjo, ki nima primere. Srbske izgube so zelo znatne. Že pred otvoritvijo ofenzive centralnih velesil proti Srbiji se je srbska artiljerija ojačila z angleškimi topovi in angleško municijo. Že pri Belgradu so bruhali ogenj angleški topovi. Med angleškimi topovi je tudi več ladijskih topov najtežjega kalibra.

Vojni poročevalci javljajo, da razpolagajo nemške in avstrogrške čete zlasti s številno artiljerijo najtežjega kalibra in da povzročajo posebno možnarski izstrelki veliko škodo na zgradbah v mestih in vaseh. Poročevalci javljajo dalje, da se pojavlja v posameznih delih Srbije že obupno razpoloženje.

Francija in Anglija pomagati Srbiji s 150.000 vojniki.

Lyon, 26. oktobra. (K. u.) »Progress« poroča iz Pariza: Francija in Anglija sta se se obvezali, da pošljeta tistih 150.000 mož, ki bi jih bila morala po pogodbi postaviti Grška proti Bolgariji.

Italija pošilja v Srbijo sanitetni material.

London, 26. oktobra. Iz Soluna se poroča: V Nepalju sta se pripeljala parnika Rosaria in »Adriaticos«, da naložita na račun Srbije sanitetni material.

Grey o pomoči Srbiji.

London, 26. oktobra. (Kor. ur.) Na vprašanje o angleški ponudbi Grški, da ji odstopi Ciper, je odgovoril Grey: Čutili smo, da smo dolžni vsled zelo kritičnega položaja, v katerem se nahaja naša srbska zaveznica, vse poizkusiti, da ji zagotovimo edino pomoč, ki bi bila takoj razpoložljiva. Angleška vlada je zato naznanila Grški, da če Grška dovoli Srbiji takoj svojo popolno podporo proti Bolgarom, je Anglija pripravljena, da odstopi Grkom Ciper. Ker Grška ni hotela, da podpira Srbijo in ker pogoj, pod katerim se je stavila ponudba, ni izpolnjen; ponudba zato odpade.

Srbski narodni zaklad zadržali na Grškem.

Pariz, (Kor. ur.) »Temps« poroča iz Aten: Prefekt v Florini je brzojavil grški vladi, da so došli arhivi in zlato srbske narodne banke v petek v Florino, od tu so jih nameravali poslati v Bitoljo. Po obvestilu iz Bitolje so arhive in zlato ustavili in stražijo zdaj zaklad grški vojniki.

Vojni poročevalci pobegnili v Solun.

Genj, 26. oktobra. Vojni poročevalci pri srbski armadi so došli v Solun in potrjujejo, da se nahaja v tri dele razcepljena srbska armada v obupnem položaju.

× × ×

Grško vodi kralj.

Kodanj, 26. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« poroča iz Aten: Kralj je trdno odločen, zabraniti, da se Grška ne udeleži vojne. Prebivalstvo samo ne kaže nobenega določenega postopanja, ampak se da voditi od kralja. Mislijo, da bo kralj s svojim osebnim vplivom rešil deželo, če ga bo ljudstvo podpiralo.

Lugano, 26. oktobra. »Gazetta del Popolo« javlja iz Aten: Na Grškem sta obe stranki edini v tem, da ne smejo poslušati niti angleških niti ruskih groženj in da bi prav te grožnje znale imeti ravno nasproten učinek. Kakor poroča oficijelni »Athenian Bote«, bodo v okolici Soluna zbrali še večje število čet.

Zakaj etenta zahteva, naj Grška demobilizira.

Dunaj, 26. oktobra. »Südsl. Korr.« javlja iz Aten: Zdi se, da se ententine čete na grški zemlji nič kaj dobro ne počutijo vsled odločnega ravnanja grške vlade in v pripravljeni grški armadi za svojim hrbtom vidijo nevarnost. To dokazuje angleško prizadevanje, ki zahteva, naj Grška demobilizira.

Grška mobilizacija končana.

Budimpešta, 25. oktobra. »Pester L.« javlja iz Soluna: Grško mobilizacijo se lahko smatra za končano. Vpoklicane čete so že oblečene in deloma že odposlane na svoje kraje. Iz Stare Grške je že takoj v začetku došlo nekaj transportov, od večeraj dalje pa prihajajo vedno številnejše. V pristanišče je priplulo 17 transportnih parnikov, 28 se pa pričakuje. Čete so najboljše volje, zlasti ker so mnenja, da Grška nima razloga stopiti v vojno na strani

Srbije. Tudi odstop Venizelosa je pri četah napravil najboljši vtis.

Grki ne mislijo zasesti srbske zemlje.

Atene, 24. oktobra. (Kor. ur.) Agence d'Athenes javlja: Listi prinašajo oficijozno noto, ki zanikava govorice, kakor da misli Grška zasesti srbsko ozemlje in izjavlja, da grški vladi še na misel ni prišlo in ji tudi ne more priti, da bi zasedla to ali ono zemljo kake zavezniške države. Zanikajo se tudi izjave, ki naj bi jih po poročilu nekoga tujega lista podal grški poslanik v Sofiji.

Grška živi od bolgarskega žita.

Sofija, 24. oktobra. (Kor. ur.) Grška vlada je pooblastila posebno komisijo, da na vladni račun kupi v Bolgariji žita in uredi vprašanje prevoza. Komisija je že v Sofiji.

Angleška hvaležna Grški.

London, 25. oktobra. (Kor. ur.) »Daily Mail« poizve iz Aten, da je napačno domnevanje, da bi odstop Cibra znal biti za Grško nagib, da stopi na stran entente. Ponudba Cibra ni bila zvezana z nobenim pogojem in je bila bolj znak hvaležnosti za izkazano naklonjenost. Ciper ni vaba za Grško, kajti zavezniki so ji za izkazane usluge dolžni dosti več.

Grey in grški poslanik.

Amsterdam, 25. oktobra. Grey je v petek sprejel grškega poslanika in se je z njim razgovarjal poldrugeto uro. Grška je v Cardiffu naročila 50.000 ton premoaga, ki se ima pripeljati v 20 dneh. Ni še znano, ali bo angleška vlada dovolila.

× × ×

»Balkanska ekspedicija« Italije — ob Soči.

Berlin, 26. oktobra. »Lokalanzeiger« javlja iz Kodanija: Od zanesljive francoske strani se poroča, da so se zavezniki z Italijo tako-le dogovorili: Italija da zaveznikom na razpolago svojo vojno mornarico za blokado in obstreljevanje bolgarskega obrežja, svojo trgovsko mornarico pa za prevoz čet. Čet pa Italija na Balkan ne pošlje, ampak bo Srbijo podpirala tako, da prisili Avstrijce, da umaknejo del svojih čet s srbske fronte in končno, če bo potreba, bo Italija svoje zaveznike podprla s posebno akcijo v Jadranskem morju.

Lahi se veselijo ententinih neuspehov.

Berlinski »Lokalanzeiger« poroča: Čim bolj jeznost nergljanje zavezniškega časopisja nad italijansko vojaško politiko, tim bolj očitno poudarja laško časopisje, kako velike zasluge ima laška vojna za zaveznike. Italijanski časnikarji plavajo v zadovoljnosti s Cadornovimi poročili in z znatno manjšim navdušenjem razpravljajo o vojnih činih entente, zlasti na Balkanu. Dopisnik »Secola« se norčuje iz tragikomedijske v Solunu. Vojaški kritik »Corriere della sera« prorokuje da bo vsa francosko-angleška ekspedicija klavarno končala. Isti list zahteva: Če hočemo razpršiti skrb balkanskih držav, tedaj morajo zavezniki predrugačiti svoje pogodbe o Carigradu. Rusija se mora žrtvovati in se enkrat za vselej odpovedati temu cilju svoje politike. Samo tako bi se dalo položaj na Balkanu temeljito izpremeniti. — »Stampa« se posebno veseli, da ententa ni imela sreče na Grškem, kajti grški odgovor je rešil laško vlado iz velike zadrege.

Ententa naj nastopi s silo.

Francoske želje.

Pariz, 25. oktobra. (Kor. ur.) Listi pravijo, da je bilo pričakovati, da bo Grška odklonila ponujani Ciper in obžaluje, ker se je to ponudbo stavilo, kar bi se znalo razlagati kot znak ententine slabosti. Pričakovati se mora, da bo ententa storila na Balkanu še druge korake, ki naj jih podpro dokazi njene sile. Listi namigavajo, da bi odločne odredbe, kakor n. pr. blokada grške obali bile bolj pripravno sredstvo, da spravijo Grško na stran entente. Rusija, ki ima zelo učinkovita sredstva proti Rumuniji, naj pa od svoje strani pridobi Rumunijo.

× × ×

Rumunija.

Lugano, 24. oktobra. Posebni poročevalci »Corriere della sera« javlja, da sta rumunska vlada in javnost prožeti velike premoči Nemčije v balkanski vojni. Zato bo Rumunijo težko pridobiti, če ententa ne napne vseh sil.

»Birževija Vjedomosti« javlja iz Bukarešte, da je Bratianu rekel, da bi se Rumunija le tedaj udeležila vojne, če pridejo Rusi v Bolgarijo, Angleži in Francozi pa v Srbijo.

Rumunski hujskači za vojno.

Bukarešta, 25. oktobra. (Kor. ur.) Večera popoldne se je vršilo že davno napovedano javno zborovanje federacije unionistov, katerega so se udeležili večinoma najeti ljudje.

Ker je bila voditeljem glavna stvar poulična demonstracija, zato je zborovanje trajalo komaj eno uro, nakar se je več stoglava množica podala na glavno ulico. Na čelu spreveda so šli roko v roki Fili-

pescu, Take Jonescu, Nicu Ksenopol, Lukacz, Delavrancea in Istrati. Za varstvo javnega reda je vlada poslala policijo in vojaštvo, ki je sprevode po glavni ulici popolnoma prepovedalo, pač pa pred narodnim gledališčem zaprlo pot h kraljevi palači. Med prepevanjem narodnih pesmi je množica dospela do tega mesta. Ker se pa vojaški kordon ni umaknil, je množica obstala in ni prišlo do nobenega spopada.

Po kratkem pogajanju s poveljniki čet so se voditelji odstranili in odšli v bližnji Filipescujev klub, kjer so z balkona govorili sedmograški Goga, Drumaru, Filipescu in Mille množici ne vojaštvu, da je sramota, da se čete, določene za pohod proti Ogrski, uporabljajo proti Rumunom. Množica je naraščala s prihodom navadnega nedeljskega občinstva, ki je poslušalo in ploskalo govornikom. Namen prireditve pa so voditelji polagoma premaknili na dvomljivo in dvoumno plat. Dočim se je prvotno geslo glasilo: »Nobene besede več, mi rabimo dejanja!« se je ob koncu zborovanja zahtevalo samo mobilizacijo.

Končno pa je pravi namen odkril Filipescu, ki je ves razburjen z balkona zakričal: »Strmoglavil sem Bratianu-očeta, pa bom strmoglavil tudi sina.« Čim več je bilo ljudi, tembolj dobrodušna je postajala vsa stvar. — Zvečer se je na majhnem prostoru razvil korzo, nekoliko v gneči.

Bukarešta, 25. oktobra. (Kor. ur.) Pri malem spopadu, med najspredejšo vrsto manifestantov, katerih voditelji so že izginili in med vojniki je bil ranjen nek 13-leten deček, ki je ponoči umrl. Ranjeni so bili še štirje drugi mladiči. Policija ni zapirala. Okoli polnoči je vojaštvo odstopilo, nakar so manifestanti pobili šipe pri uredništvu lista »Minerva« in hiše kluba liberalnega in Marghilomanovega.

Rumunija odklanja entento.

Kodanj, 26. oktobra. »Telegraf« poroča iz Rima: Rumunija je zadnje ponudbe entente načeloma odklonila.

Sofija, 26. oktobra. »Utro« poroča iz Bukarešte: Rumunski kralj Ferdinand je sprejel bolgarskega poslanika, in mu je izjavil, da Rumunija ne misli poseči v vojno. Proti vsem političnim in vojaškim akcijam bo toliko časa nevtralna, dokler se Bolgarska ne dotakne rumunskih interesov.

Rumunsko žito pride v Avstrijo.

Budimpešta, 25. oktobra. Vojnožitna delniška družba razglašča, da sedaj sprejema tudi prijave glede onega žita, katerega so domače tvrdke že prej nakupile, pa še leži v Rumuniji.

(Menda bo znano, da je ves uvoz žita iz Rumunije dobila v svoje roke Ogrska, ki nam bo nato delila. Op. ur.)

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. ur.) Uradno se razglašča:

C. in kr. čete so odbile južnozahodno od Čartoriska več napadov ruskih strelskih divizij. Nemški polki so vrgli sovražnika na obeh straneh ceste, ki vodi s severozahoda v Čartorisk. Skupno so prepustili Rusi zaveznikom včeraj v tem prostoru 4 častnike, 1450 mož in 10 strojnih pušk. Sicer je ostal položaj na severovzhodu neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. oktobra. (K. u.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfeldmaršala pl. Hindenburga. Prekoračen je zopet odsek Ilukst severno od Iluksta.

Selo Kazimirski, ki smo je bili že predvčerajšnjim začasno vzeli, se nahaja trdno v naših rokah.

Vojna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Odbiti so ruski napadi vzhodno od Baranovičega in na našo postojanko ob prekupu južno od jezera Vigonovskoje.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Ponoči na 25. oktobra smo vzeli z nasokom sovražne postojanke vzhodno od Kuklega (zahodno Čartoriska). Brezuspješni so bili splošni ruski protinapad. Včeraj smo napredovali dalje. Sovražnik nam je prepustil 4 častnike, 1450 mož in 10 strojnih pušk.

Najvišje vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. ur.) Iz vojne tiskovnega urada se poroča:

23. oktobra. Pri Šmardem, zahodno od Sloka, se je razvilo več bojev, ki niso bili važni ne za nas in ne za sovražnika. V gozdih vzhodno od vasi Klaj, ob mitavski cesti, se nadaljuje ogenj pehote in artiljerije. Na levem bregu Dvine, južno od Ikskila (2 km zahodno od Borkovica), so Nemci večkrat izpadli in so pričeli brez-

uspešno prodirati. Na ostali bojni črti do Pripjatega nič novega. Boji na levem bregu Stira se nadaljujejo. Pri Komarovu severovzhodno od Kolkega (10 km) in blizu Kolkega smo po izpolnjujočih poročilih ujeli še 22 častnikov, 600 vojakov in zaplenili 17 strojnih pušk, 8 metalcev bomb in 2 žaromete.

Podjetja mornarice na Vzhodnem morju:

Dne 22. oktobra so izkrcale naše ladje čete blizu male vasi Dameznes, ob obrežju Kurska, ob vходу v zaliv Riga. Izkrcale čete so vrgle nek nemški oddelek, ki je to točko čuval, ujele so več Nemcev in zaplenile material. Na bojišču smo našli enega mrtvega častnika in 12 nemških vojakov. Imeli smo le 4 ranjence.

24. oktobra. Pri vasi Kalnzem ob spodnjem teku reke Aa smo vrgli Nemce. V boju pri vasi Peče, južnovzhodno od Borkovica) se je posrečilo Nemcem, da so zasedli kraj. Pri vasi Blanka severno od velike izgube. Artiljerijski ogenj je v mnogih odsekih bojne črte pri Rigi skrajno liut. Ponoči na 23. t. m. je preletel nek Zeppelinov zrakoplov Rigo in je metal bombe na več delov mesta. Vojaška poslopja niso bila poškodovana.

Na bojni črti pri Dvinskem je na prave sameznih mestih zopet oživel boj. Sovražnik je nameril svoj liut artiljerijski ogenj izključno na kraj zahodno od Iluksta in je nato napadel. Prvi napad je bil odbit, a proti večeru se je posrečilo Nemcem, da so zasedli vas Ilukst. V ljutem boju so imeli Nemci težke izgube. Boj pri Ilukstu se še bje. Liut artiljerijski ogenj na obeh straneh je trajal cel dan pri vasi Medun severovzhodno od Novega Aleksandrovskaja. Vzhodno od jezera Pruta in južno od jezera Drisvjati smo po boju zasedli več vasi. Nemcem se je posrečilo, da so zopet zasedli vas Krumple, sedem kilometrov severno od kraja Vidsi. Pozneje smo jih zopet vrgli z bajonetom iz tega kraja. Vas Duki je med bojem menjala lastnike.

Ob prekupu Oginski južno od jezera Vigonovskoje se je posrečilo našim četam, da so z bajonetnim napadom vdrle v vas Vulka (14 km). Na ostali bojni črti do Pripjatje in na levem bregu Stira nobene izpremembe.

Pri Novem Aleksinjecu je izvedel sovražnik več protinapadov, ki so se zlomili v ognju naših čet. Na galski bojni črti južno od Novega Aleksinjca nobene izpremembe.

Na Vzhodnem morju je nek angleški podmorski čoln napadel blizu Libave neko nemško križarko vrste »Prinz Adalbert« in jo je potopil.

RUSI IZPRAZNIJO VOLHINIJO IN MINSK.

Moskva, (Kor. ur.) »Rusko Slovo« poroča: Volhino in Minsk Rusi vedno bolj praznijo. Vladni krogi trde, da se duma pred 3. decembrom ne skliče. Zdravniki preiščejo še enkrat vse, ki niso dozdej potrjeni.

Berlin, 26. oktobra. Iz Kodanija: Iz Minska so se preselile vse državne uprave v Moskvo.

ZAVEZNIKI ZASEDLI V RUSIJI 344.000 km².

Genj, 26. oktobra. Journal de Geneve poroča: Rusi so v zadnjih bojih v Volhiji izgubili velike množine ameriškega streljiva, veliko strojnih pušk in topov. Armadno višje poveljstvo je zato strogo ukazalo, naj se brani vsak do skrajnosti. Rusko prodiranje v Volhino je že ustavljeno. Ruske izgube so bile ogromne. Zavezniki so zasedli v Rusiji približno 344.000 km² zemlje.

Ukrajinske prostovoljne legije.

O poljskih legijah na severnem bojišču smo razmeroma precej dobro poučeni, o ukrajinskih le malo. In vendar se bjejo ukrajinski le malo. In vendar se bjejo ni ukrajinski Sičovi strilce« ob Seretu, Styru in Pripjetu izredno junaško in tvorijo važen faktor na severnem bojišču. Njihove vrste štejejo sedaj kroj 130.000 mož, gotovo izredno število. Kader Sičovih prostovoljnih strelcev se nahaja na Dunaju, kjer izhaja tudi njihovo glasilo: »Vistnik sojuza vizvolennja Ukrajini« (Vestnik zveze osvoboditve Ukrajine), ki je tudi glasilo društva za osvoboditev Ukrajine. List izhaja dva do štirikrat na mesec in stane celoletno 10 K. Uredništvo se nahaja: Dunaj VIII., Josefstädterstrasse 79, II. 19. številka z dne 3. t. m. prinaša na naslovni strani: »Bratnji privit Bilorusinam« (Bratski poziv Belorusom), oklic, ki snubi sedaj Beloruse, ko je padlo Vilno »duhova stolica Biloj Rusi« v roke zmagujočih nemških vojsk, proti Moskalom in pa ravnotako beremo proti Poljakom — za sorodno Ukrajino. Med drugo bogato vsebino prinaša list tudi poročila iz za gospodovanja Moskalov v Galiciji, predvsem o prihodu carja v Sambor in o ukrajinskih društvi pod jarmom s sodelovanjem »hacap-ov« (ukrajinska psovka za rusofile).

Prevajalec »Kobzarja in Hajdamakova« Bajda Kazak bi nas lahko več informiral o

Ukrajincih in njihovem stremjenju, posebno ko je, kakor slišimo, z njimi v stiku.

—V—

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. oktobra 1915. (K. u.) Wolf-
fov urad poroča iz velikega glavnega stana:
Sovražni napadi z ročnimi granatami
so bili odbiti severovzhodno od Souchez.

V bojih 24. oktobra je dobil sovražnik
ob naprej štrlečem robu severno od Le
Mesnila v Champagni začasno kakih 250
metrov naše postojanke. Včeraj smo zopet
sovražnika izgnali iz nje. Ujeli smo 5 čast-
nikov in nad 150 mož.

Sovražnik drži še severovzhodno od
Le Mesnil mal nemški jarek zaseden.

Na višini Combres so dobro uspele
naše razstrelbe. Francoske razstrelbe v
gozdu Priester so ostale brez uspeha.

Vrhovno vojno vodstvo.

Anglija pomnoži svoje zračno brodogojstvo.

Berlin. »Magdeburger Zeitung« poro-
ča iz Londona: Angleška vlada je določila
450 milijonov šilingov za pomnožitev
zračnega brodogojstva.

S parnikom Marketti utonilo 950 mož.

Kolin, 26. oktobra. (K. u.) »Kölnische
Zeitung« poroča dne 24. oktobra iz Aten:
Na angleškem parniku »Marketti«, ki ga
je torpediral ne knemški podmorski čoln

blizu zaliva Cagezi, se je vozilo 1000 an-
gleških vojakov, 20 bolniških strežnikov,
12 zdravnikov, 500 mul in veliko streljiva.
Rešili so le 82 mož, ki so se pripeljali v
Papalu.

Ameriška nota Angleški zelo jasna in odločna.

London, 25. oktobra. (Kor. ur.) »Ex-
change Telegraph Company« poroča 24. iz
Washingtona: Ameriška nota Angleški o
blokadi nemških pristanišč in zaplenitvi
ameriškega blaga proglašala kraljeve angle-
ške naredbe po mednarodnem pravu za ne-
zakonite in neveljavne. Razun tega pa te
naredbe ne postopajo proti vsem deželam
enako, kajti Skandinavija sme v Nemčijo
uvažati, Amerika pa ne.

Nota poudarja, da blokada, če dejan-
sko ni izvedena, nevtralec ne veže. Nota
tudi, da povečani ameriški izvoz dokazuje,
da gredo pošiljke v Nemčijo in da mora
eksporter dokazati, da to ni res.

Končno nota vztraja pri tem, da imajo
nevtralec vedno pravico uvažati v Nemčijo
tako blago, ki ni konterbanda in odločno
zahteva svobodo morja.

Sv. Oče za nedeljski počitek vojnih ujet- nikov.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. ur.) Sv. oče-
tu so na njegov poziv, naj se določi vojnimi
ujetnikom nedeljski počitek, vse vlade pri-
trjevalno odgovorile.

Zračni napad na Benetke.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. ur.) Uradno
se razglša:

Včerajšnji dan bitke je potekel razme-
roma s prejšnjimi na bojni črti Dobrdob-
ske visoke planote mirnejše. Najskrajnejše
ljuto so se pa borili na naših območjih pri
Gorici in pri Tolmini, kakor tudi v odseku
severno od Tolmina do Krna. Vsi ti boji
so se končali s popolnim neuspehom za
napadajočega sovražnika.

Na Krnu se je zlomilo 8 italijanskih
sunkov v našem ognju. Pred Mrzlim vrhom
se je izjalovil nek ponočni napad. Na tol-
minsko območje je pripravljaj popoldne
posebno živahen ogenj artiljerije na nove
napade močnih sil. Naše čete so odbile po-
zno zvečer nek tak napad na višine za-
hodno od Sv. Lucije, danes zgodaj zjutraj
drugi napad na postojanke severno od Ko-
zarč, ki je dovedel do ročnega meteža, z
najtežjimi izgubami za sovražnika. Na
prostor pri Desklah so včasih padale to-
povske krogle tako hitro, kakor udarci na
boben.

Slabotnejši italijanski napad proti Za-
gori je bil izlaska odbit. Gore Sabotin,
pred katero je izgubil sovražnik zadnje
dni 2500 mož, ni včeraj več napadal, pač
jo je pa italijanska artiljerija ljuto obstre-
ljevala. Veliko granat je padlo tudi v go-
riški mestni del.

Zvečer so napadle zelo močne itali-
janske čete višino Podgora, a nič jim ni
pomagalo, ker so napolnili bombe s stru-
penimi plini, bili so krvavo odbiti. Včeraj
je bilo mogoče, da so se mestoma pregle-
dale izgube Italijanov, zadane jim ob njih
napadu na Dobrdobsko visoko planoto.
Tako leži pred bojno črto nekega našega
pešpolka 3000 sovražnih mrličev.

Na tirolski bojni črti so odbili branilci
postojanke Lavarone ljut napad 116. peš-
polka.

× × ×

DOGODKI NA MORJU.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. ur.) Uradno
se razglša:

Dne 24. oktobra je obiskal z bomba-
mi neki italijanski letalec mesto Trst; ob
tej priliki je ubil 3 in je ranil več prebival-
cev, ne da bi bil povzročil škodo na blagu.
Obisk so nekaj ur pozneje vrnili naši mor-
nariški letalci v Benetkah, kjer so od pol
11. ure ponoči do 1. ure zjutraj hitro, iz-
datno in uspešno metali srednje in najtežje
bombe na arsenal, električno centralo, ko-
lodvor, na nekatere utrdbe in druge vo-
jaške naprave. Povzročili so veliko požar-
ov. Drugo jutro ob 8. uri zjutraj je zopet
napadlo mornariško letalno brodogojstvo Be-
netke, kjer je povzročil eksplozijo nek
vsled ponočnega obstreljevanja zažgan požar.
Poleg prej navedenih poslopij se je
zdaj obstreljevala z bombami tudi lopa na-
menjena letalom in vojna vozila. Slabotne
poizkuse dveh sovražnih letalcev, ki sta
hotela motiti našo akcijo, je preprečil v
najkrajšem času naš ogenj iz pušk. Ob teh
podjetjih je obstreljevala naše letalce moč-
na artiljerija ljuto, a brezuspešno. Vsa na-
ša letala so se vrnila nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

× × ×

Orjaška borba za prehode čez Sočo,
ki je gotovo ena največjih v zgodovini sve-
tovne vojske, se z vso besnostjo nadaljuje.
Peklenski ogenj topov traja nepretrgoma
dan in doč. Dne 23. t. m. so se Italijani vrgli
na Gorico, posebno so hoteli hribe Sv. Va-

lentin, Sv. Goro in Sv. Gabriel z granatami
in šrapneli zasuti. V nedeljo so nadaljevali
in tej smeri svoj ogenj! Naša številna artil-
jerija je razvila proti sovražniku te dni
svojo moč in bobni, da je veselje. Vsi kraji
okoli Gorice in Gorica sama so obstrelje-
vani. Francoski letalci razvijajo vedno več-
jo delavnost. Obstreljevali so tudi Dorn-
berg. Dne 24. t. m. ob 10. uri zjutraj je pri-
letel en francoski aeroplan skoraj nad Aj-
dovščino. Vrnil se je čez zadnje obronke
Cavna, kjer je bil obstreljevan. Vse vesti
soglašajo o velikanskih izgubah Italijanov.
Ena zavest prešinja ljudi: Tudi ti zadnji na-
pori Italijanov so zastoj.

O veliki bitki na naši italijanski fronti.

»Neue Freie Presse« priobčuje:

Dunaj, 25. oktobra.
Že več dni in noči divja na naši itali-
janski meji z brezmejno ljutostjo napadalca
ena največjih bitk na svetu, ki jo glede
razsežnosti presega edinoletna skupna gigan-
tična borba nemške in avstroogrske ar-
made v vislškem loku meseca julija; tretja
in največja tam doli od začetka vojne z
bivšim zaveznikom, ki jo je ravno pred
petimi meseci povzročilo sramotno izdaj-
stvo Italije.

Na skoraj 400 km dolgi fronti stoje
naše vrle, še petnajst mesecev neupogljivo
vojujoče se čete, v Judikarijah, na visokih
planotah Lavarone in Folgaria, v Dolomi-
tih, na naših koroških obmejnih gorah in
ob celi soški fronti v slavnem boju proti
številno močnejšemu sovražniku, ki zastoj
poizkuša, da za vsako ceno, z najblaznej-
šim zastavljanjem svojih vojakov, pribori
zmago nad nami — svojim smrtnim sovra-
žnikom, nasproti kateremu se je celo člo-
veško dobo na najpodlejši način hlinila lju-
bezen — in z njo izbriše sramotni madež,
s katerim je Italija svojo čast za večne čase
oblatila.

Izpočetka se je zdelo, kakor bi hotela
Italija s svojo novo ofenzivo ententnim
velesilam doprinesti svoj delež na podpori
Srbiji ali pa vsaj kakor bi hotela s tem ute-
meljiti svojo odpoved pri solunskem pusto-
lovstvu; toda iz naraščajoče ogromne in-
tenzivnosti bojev izhaja le prejasno, da se
bori Italija izključno na svoj lasten račun,
da hočejo njeni oblastniki poizkusiti, da
napravijo nevzdržnemu položaju če mogoče
konec še pred zimo.

Po obeh poletnih bitkah meseca julija
ob goriskem predmostju na Dobrdobski
visoki planoti, pri čemer so Italijani v po-
slednji zastavili 17 pehotnih divizij in v
devetih bojnih dneh izgubili, kakor se ceni,
100.000 mož, boji na celi fronti niso nikoli
popolnoma pojenjali, marveč so se z menja-
jočo se silo latentno vlekli dalje.

Najprej se je začela sedanja velika
bitka na Dobrdobski planoti, kjer so Ita-
lijani s približno močjo ene pehotne divi-
zije od 16. do vključno 18. oktobra noč in
dan vedno znova napadali naše postojanke
na severnem robu visoke planote.

Italijani so od časa do časa prenehali
s svojimi pehotnimi napadi, zato so pa to-
liko ljutejšje obsipali naše postojanke v Pri-
morju z neprestano točo granat in šrap-
nelov vseh kalibrov.

Po 50 urah, najintenzivnejši artiljerijski
pripravi so se začeli dne 21. oktobra šele
pravi veliki pehotni napadi na celi črti, pri
čemer so Italijani tu ljuto napadli; v obeh
postojankah se jim je posrečilo, da so me-
stoma udrli, po kratkem času so bili pa s
protinapadom vrženi nazaj in v sosednem
odseku z bajonetom pobiti.

Tudi na jugozapadni fronti je ta dan
prišlo do nadvse ljute in krvave borbe, ki
je opetovano dovedla do ročnega meteža
in ki je kljub posebno težkim italijanskim
izgubam trajala z nezmanjšano silo tudi po-
noči in se naslednje jutro nadaljevala. Pri
tem so bili trije napadi poleg drugih mnogo-
številnih italijanskih poizkusov, da bi se
ustalili na Dobrdobski planoti, kljub po-
novnim začetnim uspehom tako energično
odbili, da se je umikanje Italijanov me-
stoma prevrglo v beg.

Kljub vsemu temu so Italijani 23. ok-
tobra podvzeli glavni napad na celi se-
verovzhodni fronti; vedno znova so nava-
livali s svežimi močmi in bili vedno znova
vrženi s srčnimi protinapadi delov 39. peš-
polka.

Boj, ki se je tu že 22. oktobra obnovil
proti Sabotinu, za višino Podgora gori-
škega predmostja, je izbruhnil 23. oktobra
z zelo znatnimi močmi proti Sabotinu, a
ne da bi bil prinesel Italijanom kak uspeh.
Gor do Plav so se raztezali oba ta dneva
italijanski napadi, pri čemer je prišlo pri
Zagori 22. in pri Plaveh 23. oktobra do iz-
redno ljutih napadov.

Ojačeni s svežimi rezervami so pod-
vzeli Italijani tudi 24. oktobra nenavadno
ljute napade proti Dobrdobski visoki pla-
noti in proti našim postojankam vzhodno
od Tržiča; ob teh napadih so skušali pro-
dirati v močnih množinah, a jih je naš uni-
čujoči ogenj vedno zopet prisilil k izgub
polnemu umikanju.

Proti Sabotinu započeti napad se je
zadušil v našem artiljerijskem ognju, dočim
se je sovražnik pri Zagori izprva polastil
naprej potisnjenega dela naših jarkov, a
bil ponoči z nenavadnim napadom končno-
veljavno vržen nazaj.

Proti Krnski grmadi, Mrzlem vrhu in
tolminskem predmostju so se začeli itali-
janski napadi dne 18. oktobra, se 19. na-
daljevali in 21. istotako znova izbruhnil z
že opisano silo.

Proti Krnu je mobilne milice polk 119.
napravil dva napada, ki sta se končala z
izredno težkimi izgubami za Italijane. Ob
Mrzlem vrhu in ob predmostju se je Ita-
ljanom posrečilo doseči začasni uspehi,
ki smo jih pa s spretnimi protinapadi takoj
zopet iztrgali iz rok.

Napadi so se ponavljali, seveda z ena-
kimi negativnimi uspehi, dne 22. t. m.; pri
tej priliki so posebno alpinci pred Kozar-
cami in bersaljeri pred Selom doživeli iz-
redno težkih izgub. Dne 23. t. m. so se na-
padi ponovili z nezasišano ljutostjo, Ita-
lijani so si z vsem obupom prizadevali, da
bi tod prodrli.

Pri Sv. Luciji so alpinci prodrli v na-
še linije, toda protinapad pehotnih oddel-
kov polka 53. in 86. jih je nemudoma vr-
gel zopet nazaj.

Proti Krnu so naperili potem še dva
nadaljna napada dne 24. t. m. podnevi in
ponoči. Ob pobočju Mrzlega vrha sta se
zopet razbila italijanska sunka z izredno
velikimi izgubami za napadalce. Pri tej
priliki so bili Italijani le za hip na ozkem
kosu ob jugovzhodu te gore prodrli v našo
fronto; dva bataljona hrabrih alpincev, ki
sta se hotela z novim sunkom tu žrtvovati,
smo skoro do cela uničili. Vsi ponovni na-
padi Italijanov proti našim predmostnim
postojankam na hrbtu od Sv. Lucije in Se-
la proti zapadu so bili popolnoma zaman.

V Bovski kotanji so se italijanski na-
padi na gorovje Javorček pričeli šele dne
22. t. m. Obnovitev napadov tega in pri-
hodnjih dni je bila slaba.

Tako so se vsi sovražnikovi poizkusi,
da bi prodrli našo doslej tako sijajno bran-
jeno soško fronto, do danes na vse strani
docela izjalovili. Tudi poizkus, da bi pro-
drl skozi našo koroško fronto, se je so-
vražniku ponesrečil, kajti 20. t. m. smo
odbili napad alpincev na Volajsko jezero,
21. t. m. manj močne napade na goro Pa-
ralba, na prelaz Plöcken in Jezersko sote-
sko. Zato pa je sovražnik poizkušal s po-
sebno ljutostjo in trdovratnostjo po običaj-
nih poteh prodirati na Tirolsko, ki je Ti-
rolci tako sijajno branijo. Poizkus je bil za-
man, kajti tudi tega je moral plačati z iz-
redno težkimi izgubami.

Poročilo o dogodkih na italijanskem bojišču.

Prof. Lovrič poroča v »Našem Jedin-
stvu«:

14. oktobra. Tudi danes se je zahotelo
Italijanom po — batinah na Dob. Pri Sv.
Mihaelu je skušala italijanska četa izne-
naditi naše junake v strelskih jarkih. Uspe-
lo jim je nekako, da so se približali, toda
ob nesrečni uri zanje! Borba je bila narav-
nost strašna, udarile so prsi ob prsi. Naši
so kakor levi navalili na Italijane s kopiti
lopatami, pestmi, bajoneti, dokler se niso
umaknili v svoje stare postojanke, pustivši
pred našimi zakopi 70 mrtvih.

Visoki Kr. je pokrit z debelim snegom,
vsled česar je pač ukazal Cadorna svojim,
da mirujejo.

Tudi danes so Italijani cel dan obsipali
z jeklom predmostje pri Tol.; čemu? Samo
da trosijo municijo.

15. oktober. Besen sovražni ogenj pro-
ti predmostju pri Sv. L. Isti strašni prizor
se odigrava na več mestih na Dob. A naši

vedno junško vzdrže ta peklenski ogenj.
Zdi se mi, da bodo nekoč zgodovinarji v
nepriliki iščoč dostojnih besed, da z njimi
izrazijo in v zvezde vkujejo neprimerljivo,
nezaslišano junštvo braniteljev Soče.

17. oktobra. Dočim je v bližini K. cel
dan vladala tišina, je začela zvečer sovra-
žna baterija s strašnim ognjem proti višini
50. Ker bi nam utegnil ta ogenj postati ze-
lo neprijeten, so naše baterije italijanske
topove hitro prisilile k molku.

Na cesti Vrh Pl. se je opazil živahen
promet italijanskih avtomobilov. Naša artil-
jerija, ne bodi lena, se je besno zakadila
proti cesti in po kratkem času je zopet za-
vladala tišina.

Pri Zag. živahne praske. Tudi naša
artiljerija je morala tu resno poprijeti. Ita-
ljanske patrole, ki so se približale našim po-
stojankam, so bile razpršene in uničene.
Na Kr. in Mrz. Vr. istotako praske, a
ne manjka niti izstrelkov težkega kalibra.
Tudi predmostje pri T. je kakor običajno
pod hudim sovražnim ognjem. Uspeh baš
nikak. Da naši vračajo, je jasno. Razlika je
samo ta, da imamo mi uspehe. Tako smo
ravno danes porušili sovražne okope on-
stran Tol.

Lahi z veliko ofenzivo nezadovoljni.

Lugano. (Kor. ur.) Minister neodreše
šenih krajev Barzilai je bil navzoč ob se-
danji ofenzivi. Laško časopisje izkuša osla-
biti vtis, ki ga povzročajo transporti deset-
tisočih ranjencev. Priznava odkrito, da
uspeha ob ofenzivi ni bilo veliko in ope-
zarjajo, da so bili Avstrijci ojačeni.

Naši letalci nad Benetkami.

Berlin, 26. oktobra. Iz Milana se po-
roča: Tukajšnji listi poročajo, da so pred-
včerajšnjim zvečer avstrijski letalci metali
bombe na Benetke. Ena bomba je padla
na Markov trg, druga na neko cerkev, ki
se ne imenuje. Cerkev je prebila streho, ki
je sama umetniško delo iz renesančne do-
be in jo je na notranji strani slikal Tiepolo.

Lahi napadli zdaj na pritisk Anglije in Francije.

Curih, 26. oktobra. »Tagesanzeiger«
poroča: Italijani so zdaj tretjič napadli, ker
sta pritiskali Anglija in Francija. Ker na-
tančno poznamo ozemlje, dvomimo, da bi
mogli Italijani prodreti avstrijske višinske
postojanke.

Italijanski poštni parnik potopljen.

Pariz, 25. oktobra. (Kor. ur.) »Matin«
poroča iz Soluna: Nek podmorski čoln je
potopil v Egejskem morju italijanski pa-
nik »Scilla«.

Dnevne novice.

+ Poročilo iz seje deželnega odbora
kranjskega dne 26. oktobra t. l. Ljudsko-
šolskemu učitelstvu se dovoli po stanju z
dne 1. oktobra t. l. enkratna draginjska
podpora v izmeri in pod modalitetami kot
meseca maja t. l. — III. vojnega posojila
podpiše ežala Kranjska 500.000 K na ra-
čun dežele, na račun ustanov nadaljnjih
500.000 K.

Žrebanje ciklone loterije »Sloven-
ske Stražev«. Glavni dobiček v vrednosti
5000 K je zadela srečka št. 57.361; vred-
nost 1000 K srečka št. 29.728; vrednost
500 K srečka št. 65.689; vrednost 300 K
srečka št. 76.739; vrednost 200 K srečka
št. 91.787.

+ Podeljena je župnija Sv. Gora on-
dotnemu župnemu upravitelju č. g. Jankotu
Borštnar.

Škof dr. Pederzoli v Pulju. V soboto
zvečer je prišel v Pulj poresko-puljski škof
dr. Trifon Pederzoli.

Strašen samoumor. S Suhe na Sp. Ko-
roškem nam pišejo: 18. oktobra je izvršil
samoumor tukajšnji posestnik Ulrih Maček
podom. Lisnik. Razstrelil si je na srco di-
namitno patrono, da mu je razneslo cele
prsi in odtrgalo levo roko; kosi mesa so se
razleteli po celi izbi. Rajni je zapustil de-
vetletnega sinka in ženo ter lepo premo-
ženje. V smrt ga je gnala nesreča v zakonu.

Pozor na nevarnega dezerterja. Po
zgornji Vipavski dolini se klati nek nevaren
vojaški dezertjer, ki je te dni ubil nekega
moža in onečastil neko deklico. Opremljen
je z vso vojaško opremo, govori mažarsko
in pravi, da je Slovak. Po obrazu je pegast
in ima raztrgane hlače. Ljudje, pozor na
nevarnega dezerterja, pomagajte varnost-
nim organom!

— Umrl je v Pragi c. kr. stavbni svet-
nik Alojzij Elhenicky, bivši župan v Smi-
chovu.

— Imenovan je za notarskega substi-
tuta v Cerknici gosp. Franc Burger.

— V Črnomlju so zopet dovoljeni tržni
dnevi in sejni za prešice. Prvi sejem bo
v torek dne 2. novembra, na Vernih du-
dan. Trgovci in kupovalci prešičev so
vljudno vabijo na semenje.

Dobava zimskega perila za c. in kr.
vojsko. C. in kr. vojno ministrstvo nabav-
koncem meseca oktobra t. l. še nekoliko
naslednjih predmetov: ščitnike za noge z
jezdece, zimske jopice, zimske spodnje hla-
če, ogrevala za roke, sweaterje, volnat
krpe za noge, volnate nogavice, vložne pod-
plate iz klobučevine in asbesta. Kolkova
ne ponudbe (1 K) z vzorci je vložiti pri 13

oddelku c. in kr. vojnega ministrstva. Vsebovati morajo: dobavno ceno, dobavno množino, dobavni termin. Dobavni razpis je interesantno na razpologo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko v Ljubljani.

— Vest da je morilec orožnikov štrukelj ujet ni resnična. Štrukelj se še vedno klati po mokronoški okolici. Jutri priobčimo o tem zanimivem črtisu. Vest, da je štrukelj ujet smo prinesli po drugih časopisih.

Padel je na severnem bojišču praporčak Josko Kovač iz Koroške. Lani je maturiral v Gorici.

Primerne novice.

Okoli Gorice trajajo še vedno siloviti tepovski boji. Lahki so napovedovali svoj vstop v Gorico na 25. t. m. in sicer na vsak način. Mi pa vemo, da se to ni zgodilo 25. t. m. in da se tudi nikdar ne zgodi, zato smo sedaj mirnejši nego kdaj prej. To jamči naš junaški zid živih teles ob Soči!

Obstreljevanje Sabotina, ki je trajalo zaporedoma nad 50 ur, je bilo tako divje, kakor ga nismo še doživeli. Vžgalo se je tudi grmičevje. Dva silovita napada, ki ju je včeraj podvzela laška pehota z ogromno premočjo, sta se popolnoma izialovila. Sv. Goro so Italijani pretekli teden zopet obstreljevali.

Osem aeroplanov nad Ajčevco, baže francoskih je metalo bombe brez vsake škode. Cadornova pripovedka o tem bo, seve, popolnoma drugačna.

Strašna nesreča v Solkanu. Oče in dva sinova so orali pod sv. Katarino za ozimino. Nad njimi je plul francoski aeroplan, ki je izpustil bombo, ki je razmesarila vse tri in oba vola. Pogreb dobrega očeta in obeh mladih fantov se je izvršil v četrtek.

Iz rešilne postaje v Trstu. Scubo Attilio je padel s kolesa in si pretresel možgane. Prepeljali so ga v bolnišnico. Istotako so prepeljali radi težkih nezgod v bolnišnico: Attilio Bidoli, Bruno Blagovič in Josipa Gabrovec iz Sempolaja. Na isti rešilni postaji so našli zaščitje sledeči: Lucija Tomičič, Buff Veria, Gentonia Maria, Dendler Friderik, Mowy Ignac, Milic Ferucio, Bisjak Franc, Ravber Albert, Peltrini Ivana, Trojer Oliviero, Pertot Ana, Talerch Anton in Selhaus Ivan.

Cene za elektriko, plin in koks so se v Trstu zvišale za 19%.

Aprovizorijska komisija v Trstu ho razprodajala od 25. do 31. oktobra t. l. sledeče živeže: 1 kg koruzne moke po 60 vin., 1/2 kg riža po 2 K, belo moko po 68 vin. kg, katero se dobi le proti izkaznici.

Ljubljanske novice.

Iz Ljubljanske občinske svet ima izredno tejo v petek ob 6. uri zvečer.

Iz Desetletnice hotela »Union«. Jutri bo deset let, odkar se je slovesno otvoril naš hotel »Union« in izročil prometu. Misel, oživotvoriti v Ljubljani prvovrstno hotelsko podjetje, je bila srečna, kakor uči prvo desetletje njegovega obstanka. Hotel »Union« je danes tako z ozirom na stanovanjske razmere kakor tudi glede raznih prireditev za naše mesto naravnost neobhodno potreben.

Iz Ljubljancev zadel glavni dobitnik »Slovenske Straže«. Pri včerajšnjem zrebanju loterije »Slovenske Straže« je zadel glavni dobitnik (št. 57.361) tukajšnji trgovec g. Fr. Korenčan.

K porčebu g. J. Schott. Velika udeležba pri včerajšnjem pogrebu gosp. Josipa Schotta, c. kr. vodje zemljiške knjige pri c. k. deželni sodnici v Ljubljani, je dokazala, kak ugled je užival pokojnik, ki je slovel kot izborni uradnik, v uradniških krogih. Med drugim so pokojniku izkazali zadnjo čast gospodje c. kr. dvorni svetniki grof Korinsky, Paik in Andolšek. Bodi mu zemljica lahka! Njegovi družini naše sožalje.

Iz Oddaja moka po mestni aprovizaciji. Moko se bo oddajalo jutri v četrtek samo pekom, v petek pa samo trgovcem. Ad Italija.

Iz Nepravilno ravnanje. Nekateri trgovci, posebno moka, imajo navado, da, odkar so za razno blago maksimalne cene, posebej računati papirnate vrečice, ki jih dajo strankam pri nakupu. To je seveda

dovoljeno, a mora biti blaga toliko več, kolikor tehta vrečica. Če se pa vse skupaj tehta in zaračuna, se pa vrečice še posebej ne sme računati. Prizadete opozarjamo, da je tako ravnanje nepravilno in bi imelo lahko na zahtevo stranke kazenske posledice.

Iz Odglasitev obrti. Obrtniki in trgovci se opozarjajo, da morajo, ako s svojim obratovanjem stalno ali pa samo začasno prenehajo, to naznaniti ne samo davčni administraciji, marveč tudi obrtni oblasti (magistratu). Kdor tega ne stori, bo obdržal škodo sam. Ravnotako je tudi takoj prijaviti zopetni početek obratovanja.

— IV. c. kr. razredna loterija. P. n. reflektante opozarjamo, da se dobe srečke za 5. razr. tekoče loterije tudi med zrebanjem tega razreda t. j. od 8. oktobra do 6. novembra t. l. pri Poslovnici c. kr. razredne loterije Ljubljanske Kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Celju, Celovcu in Splitu. Cena srečke: 1/2 25 K, 1/4 50 K, 1/2 100 K, cela 200 K. Naročila po poštni nakaznici zadostujejo.

„Kino Central“

v Deželnem gledališču.

Od torka 26. do četrka 28. oktobra

Duhovidec.

Psihologični roman, naslanjajoč se na istoimeni Friderik Schillerjev odloemek. Zelo zanimiva spiritistična drama v štirih dejanjih.

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK,

Ljubljana, Mestni trg šte. 22.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANJOSTI

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA 37. 14. NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

ANTON BOČ

barvarija in kemična pravnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršuje ljud na
Glinah št. 46. Nizke cene!
Točna in solidna postrežba
Obstoje trdke že čez 50 let

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
LJUBLJANA - KOPENSKA ULICA 4
SEMPER PARATI PRIPRAVIL DR. FR. DERGANČ

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki
3409 fotografiji 3409

DAVORIN KOVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. a 34a.

Kontoristinja

zmehčna obeh deželnih jezikov, dobra računarica in izurjena v vseh pisarniških delih se takoj sprejme. - Ponudbe z navdobo plače na upravnishvo lista pod številko »1200-2221«.

Hlapec

Naslov: Tovarna barv v DOLU pri Ljubljani.

starejši, se išče za takoj h ko-njem za našo tovarno v P. gradu.

Sprejme se takoj

brivski pomočnik

za brivnico v Vipavi. - Oglasiti se je pri Frančiški žgavec, istotam.

Stanovanje hišnika

je oddati v vili »Roza«, Kolizejska ulica št. 12. Sprejme se samo stranka brez majhnih otrok. Povprašati je v vili, I. nadstr.

Pekarija se odda

takoj na Dunajski cesti 9.

Služabnica (kuharica)

za priprosto župnišče z malim posestvom na deželi se išče, ki je večja kmetijskega gospodinjstva in dela. Starost nad 30 let. Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod šte. 2193.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

2127 Peter Angelo Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Ad. vska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Osebo izbrane novosti z Dunaja

Privozročja: največjo izbero klobukov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbiro z obratno pošto.

Priznane nizke cene.

2218

U VI 1005/15-5

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnica v Ljubljani oddelek VI. je o obtožbi opravitelja državnega pravdnishva zoper Ivana Gavtroža, 29. junija 1881 v Sp. Zado-brovi rojenega v Dev. Marijo v Polju pristo-nega, kat. oženjenega posestnika v Sp. Zado-brovi kaznovanega zavoljo prestopka po § 14/1 ces. naredbi z dne 7. avgusta 1915 drž. zak. šte. 228 v navzočnosti opravitelja državnega pravdnishva c. kr. avskultanta dr. Pavlina in prostega obtoženca gorenjega po danes dognani glavni razpravi, po predlogu obtožitelja na uporabo zakona razsodila tako.

Ivan Gavtrož je kriv, da je neznanega dne v drugi polovici meseca avgusta 1915 v Sp. Zado-brovi izkoristil izredne razmere povzročene z voj-nim stanjem za neobhodno potrebno reč namreč »romp« očitno čezmerno ceno, namreč 13 K 90 h za 1 q zahteval. Zakrivil je s tem prestopok dra-ženja po § 14/1 cesarske naredbi z dne 7. avgu-sta 1915 drž. zak. št. 228 ter se po tem paragrafu z uporabo §§ 260, 261 k. z. obsolal v 100 K. — denarne globe v slučaju neizpolnitosti v šest dni zapora in po § 389 kpr. v stroške kazenskega postopanja in izvršbe kazni.

Ljubljana, 21. septembra 1915.

Nagode s. r.

Orehe, suhe slive

nakupuje trdka A. ŽALAR & CO, Ljubljana, Franca-Jožeja c. 5.

Hiša

se proda iz proste volje, pritlična z več sobami 3 veliki vrti, 3 velike brajde, vodnjak z najboljšo pitno vodo. Pripravna je za izvežbanega trgovca, ali za rokodelca vsake stroke, ker je na prometnem kraju, med 4 mi velikimi tovarnami, in stoji pri tovarniški cesti, v Celjskem predmestju, 10 minut od kolodvora — Celje. Proda se pod prav ugodnimi pogoji; lahko ostane tudi nekaj vknjizenega; cena 10.000 kron. Več se izve pri g. Anton Schwegel St. Peter št. 75 v Savinjski dolini pri Celju.

Sveže češnje in hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po najboljših cenah

1638 veležganjarna sadja

M. Rosner & Co. Ljubljana.

Sprejme se takoj v večjo trgovino mešane stroke na Notranjskem

vajenec

s potrebno šolsko naobrazbo. Prednost imajo tisti, ki so obiskali meščansko ali drugo srednjo šolo.

Istotam se sprejme izvežbana in spretna

prodajalka

s 1. decembrom t. l. — Več pove iz prijaznosti upravnishvo »Slovenca« pod šte. 2193.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsa, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezninego jo zdraviti
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah & K. 4.-

Naznanilo preselitve!

Tvrška

Elbert

2205

Usojam se najljubše naznaniti, da sem se že preselil s svojo specerijsko in kolonijalno trgovino ter zalogo mineralnih voda, ben-
cina, petroleja in soli v svojo lastno hišo: Kongresni trg
št. 14 (prej Till). - Prodajalni prostori se nahajajo na dvorišču na-
sproti vhoda. - Priporočam se cenjenim odjemalcem tudi tukaj za
prav številni obisk, zagotavljajoč vedno najskrbnejšo postrežbo.

Z velespoštovanjem

Julius Elbert.

Kupijo se dva do trije vpredni konji

 Ponudbe pod »Konji 1915 2206« na upravo
lista. 2206

 1 steklenica 20 vinarjev. 14
Naročila po povzetju.

Češplje, orehe, grah, bob, sploh sočivje vsake vrste, riž,

kupuje v vsaki množini

Ign. Schatzl, Gradec, Annenstraße 13.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodbna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

 Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. K 173.490.838—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.724.2276

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.23266

 Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoni in
pošiljine prosijo. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Modni salon A. Mildner nasl.

P. BARBORIČ

 Ljubljana —
Mestni trg št. 7

priporoča svojo veliko zalogo

1997

 kinčanih klobukov, praznih oblik, peres,
cvetlic itd. Največja izbira žalnih klobukov.

Popravila točno in ceno. Dobro blago. Najnižje cene.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

 Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

 Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice,
snežne kučme, rokavice, žilogrejske, sviterje, pletene srajce in
spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

 Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Uodilna znamka

 domače čevljarske industrije, so
neporekljivo, naši svetovnoznani

TURUL

tovarna čevljev

akcijska družba

ALFRED FRANKL, KOM. DRUŽBA

Največjed odjetje svoje vrste v monarhiji

Henrik Seljak

prodajalna

Ljubljana, Prešernova ulica 52

1833

Modni salon

2191

 priporoča cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusneje nakitenih
klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih
oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.
Zalni klobuki vedno v zalogi. Popravila po želji.

Priznana najnižje cene. :- Zunanja naročila z obratno pošto.